

№ 1 (633)
Січень 2005 р.

Щомісячник Вінницького національного
технічного університету

**З Новим роком!
Новим Президентом!
Новою Україною!**

НОВОРІЧНІ ПОБАЖАННЯ РЕКТОРА

Дорогі друзі! Рік, що минув, підтвердив, що сьогодні саме так я маю моральне право звернутись до усіх Вас, шановні студенти, викладачі, науковці і працівники служб забезпечення життєдіяльності нашого університету.

І дійсно, усі ми під час повторної масштабної перевірки дуже дружно відстояли наше право і далі бути університетом найвищого 4-го рівня акредитації упродовж наступних 10 років. Ми усі за винятком лише кількох викладачів і кількох десятків студентів дружно підтримали на президентських виборах кандидата від опозиції — нинішнього лідера нації Віктора Ющенка і внесли свій вклад в його перемогу як на виборчих дільницях, так і на майданах Помаранчевої революції. Ми усі дружно вились в ряди освітян, що активно взялися за перебудову вітчизняної вищої освіти на принципах Болонського процесу і західноєвропейських стандартів.

А ще ми, створивши у цьому році ще одну спеціалізовану вчену раду по захисту дисертацій, стали вищим навчальним закладом, який у Вінниці має стільки ж спецрад, скільки усі інші вищі навчальні заклади нашого міста разом узяті.

І навіть тижневик «RIA», який ніколи не відзначався прихильністю до нашого університету, визнав цього року нас кращими в області і вручив диплом «народного університету».

Перелік заслуг членів нашого колективу і університету в цілому за своїми масштабами не може бути втиснутий в рамки новорічного привітання, тому, пам'ятаючи усі ці заслуги, я хочу від імені ректорату та Ученої ради університету подякувати, дорогі друзі, усім Вам за Вашу самовідану працю, за Вашу любов до України і нашого університету, за проявлені сміливість і велич духу під час Помаранчевої революції.

Я хочу побажати Вам, дорогі друзі, в новому році міцного здоров'я, повнокровного щастя, значимих успіхів у роботі та навчанні, а також звершення усіх світлих мрій!

Я хочу побажати усім нам, починаючи з 2005 року, жити в новій Україні — вільній, демократичній і незалежній, очищений від корупції чиновників і рекету бандитів, країні, яку ніхто не захоче покидати в пошуках кращого життя, і в яку захочуть повернутись усі ті, хто її з якихось причин покинув, державі, яка стане взірцем для усіх тих, хто в нинішніх умовах захоче побудувати громадянське суспільство.

Слава українському народу і Україні! Честь і хвала колективу нашого університету! З Новим роком, дорогі друзі!

Ректор університету Борис Мокін

Роман Самборський, група МФК-01 Інституту менеджменту: **«Я ЛЮБЛЮ СВОЮ ІСТОРІЮ І НАЦІЮ! Я ЗАДОВОЛЕНИЙ ТИМ, ЩО МОЯ ДОЛЯ ПОВ'ЯЗАНА З ВНТУ!»**

— 22 листопада ми рушили до Києва. Що покликало нас на Майдан? Любов до України і власного народу! Жили хто де: на заводах, у перукарнях, на квартирах. Кияни забирали до себе ночувати або просто погрітись. Ця гостинність і доброта вражає!

1 грудня ми з друзями були біля Верховної Ради. Тоді відправили у відставку Януковича з посади прем'єра. Також ми стали свідками, як Верховний Суд скасував результати виборів другого туру.

Кожен, хто побував на Майдані, наповнив свій духовний світ вірою в майбутнє, в Україну, в Бога. Ми відчули себе творцями історії, ми побачили яким є насправді український народ, і що ми — нація! Мільйони українців об'єднало єдине прагнення, єдина ідея.

Хто не був на Майдані, втратив досить багато. Той настрій, щирість, доброта, любов які панували на площі, не можуть не сповнити наші серця красою і життєвою силою. Це була найгуманніша революція!

27 грудня на Майдані я спілкувався з політіком-конгресистом США Пітером Борисовим. Він був спостерігачем у Донецьку. Наша ромова тривала близько 15 хв. Він розпитував, де живу і навчаюсь, та як сприйняли революцію в моєму краї і університеті. Пітер Борисов сказав: «Не політики здійснили революцію, а ти, твої друзі, всі люди, що стояли на майданах. Ви зробили надзвичайно важливий крок в історії вашої держави. Ваша революція стане прикладом для всіх країн СНД. Такого часу Велика французька революція стала прикладом для усієї Європи. І ще порада: приїдь додому, сядь за комп'ютер і занотуй все, що ти побачив, почув, все, що розповідають твої друзі. Зberi максимум інформації і фактів Помаранчевої революції. І колись все це покажеш своїм дітям, онукам, і вони пишатимуться тобою!»

Так! Я щасливий, що є учасником Помаранчевої революції! Я пишаюсь, що моя рідна земля Україна! Я люблю свою історію і націю! Я задоволений тим, що моя доля пов'язана з ВНТУ!

Ольга Кисіль, група IMO-03 Інституту менеджменту, голова профбюро факультету інформаційного, промислового та спортивного менеджменту:

«Найяскравіша подія року й усього мого життя — Помаранчева революція!»

— Торік я закінчила 1-й курс. Стала помічником голови Вінницького відділення Асоціації правозахисних організацій студентів. Закінчила школу молодого профактивіста, яку організовувала ця асоціація і Федерація профспілок області. Там я набула навичок з правового забезпечення колективних і трудових спорів. На тренінгах навчалась бути управлінцем.

Але все ж найяскравіша подія року, котрий щойно минув, та й усього мого життя — це Помаранчева революція.

22 листопада у понеділок на засіданні профкому ми вирішили підтримати нашого президента Віктора Ющенка. Цього ж дня були уже не на парах, а на мітингу біля Вінницького міськвиконкому. На мітингу з обласного штабу повідомили, що сьогодні слід відправити до Києва сто осіб. За півгодини ми зібрали стільки. І вже о шостій вечора електричкою студенти ВНТУ рушили до столиці своєї країни захищати свій вибір, свої права. Зі мною керувала групою **помічник голови профкому університету Світлана Мушинська (МП-01, ІнАЕКСУ)**. Найактивнішими були студенти ІнЕЕМ та ІнМТ.

Ми йшли до Києва на одну добу, тому з собою нічого не брали. А пробули в Києві рівно два тижні — повернулись до Вінниці 6 грудня.

Перші дні було надзвичайно важко. Ніякої допомоги нізвідki. У вівторок ми нічого не їли. Так і ходили у мокрому взутті — посушити його було ніде. А першу ніч спали в одному з цехів пивзаводу «Оболонь» прямо на цементі. Розстелили картон і в спальніх мішках на ньому спали. Тут у приміщеннях пивзаводу жило понад п'ять тисяч осіб — тих, хто приїхав підтримати свою державу. Визначили три координатори усіх цих людей, які тут мешкали — це один хлопець із Луцька, інший з Хмельницького і я.

Я перші чотири доби зовсім не спала. Було дуже тяжко, але коли виходили на майдан геть безсилі, там десь бралася енергія і радість. А складно було ще й тому, що дуже серйозні рішення доводилось приймати самим. Удома можна порадитися з батьками, в університеті з викладачами, а тут відповідальні не лише за себе, а й за державу і її майбутнє.

Ми жили у приміщенні, яке зовсім

не опалювалося. Десь на п'ятий день налагодилося, уже стало легше, уже стала помітною організація. Карімати видали — килимки такі, а потім поставили дерев'яні щити. На них уже ми спали. Пив завод надав свою їдальню, ми уже мали де поїсти. Уже були телевізори, ми могли дивитись «П'ятій канал», уже були електрочайники на кожну регіональну делегацію. А перші дні на майдані гарно, а так дуже фізично було важко, ввечері геть сил не залишалось. Після двох тижнів у Києві я свої чоботи на смітник викинула. І голос зірвала, оце тільки зараз горло перестало боліти.

Як протрималися ці п'ять днів? Кияни годували. Бабуся носить варену в «мундирах» картоплю. Якою вона нам видалась смачною! Хтось приїхав на BMW, відкриває багажник: «Беріть!» Люди з великою любов'ю і якимось навіть трепетом ставилися один до одного. Стоїмо з прапором, до нас підходить жінка: «Я колись жила в Погребищенському районі. Беріть, я ось пиріжків для Майдану напекла».

Мені мама дзвонить, просить, аби

не йшла на мітинги, щоб не промерзла

там. А я мамі кажу: «Уже пізно, мамо, я в Києві!» Мама потім дзвонила щодня,

она дуже переживала за мене.

Потім уже налагодилися зв'язки з громадською приймальною народного депутата Петра Ющенка — брата Віктора Ющенка. Ми були дуже організовані, приходили завжди вчасно. Нам казали: «О, Вінниця, ми уже вас виглядаємо!» Нам пропонували розподілитися по квартирах, але ми відмовилися, просто хотіли бути разом. Студенти нашого університету

чудові люди! **Саша Штанько (він з**

групи 1ТГ-01 Інституту БТЕГП)

віддавав нам свої добові — «Може комусь із хлопців треба теплі речі купити, ми сюди ж не за грошима приїхали». **Роман Самборський з МФК-01 Інституту менеджменту і хлопці з Інституту машинобудування та транспорту: Саша Остапчук (ТП-99) та Тарас Щерба (2ТМ-00)**

ввечері їдуть на Вінницю малювати

Анатолій Магляк (група РТ-01, профорг факультету РТТК ІнРТЗП), Руслан Авемчук (2ПЗ-03, ІнІТКІ) і помаранчевий Український Дім

плакати, вночі малювати, а вранці уже знову у Києві з плакатами. **Голова профбюро факультету ТАКМ (ІнМТ) Андрій Хлевний** встигав брати активну участь у мітингах і в Києві, і у Вінниці.

А їхати з Києва справді дуже не хотілося. Я не соромилася сліз. Той з Луцька, той з Криму, той з Одеси, той з Івано-Франківська — ми ж можемо більш ніколи не зустрітися! А такі дивні були стосунки між людьми — як у найдружнішій родині. Кожен турбується про кожного. У громадської приймальні Петра Ющенка нам сказали: «Ми за вами, Вінниця, скучатимемо».

А нас, як ми повернулись у університет, ніхто не міг відзначити. Геть замучені були, але такі щасливі! Ми відстоювали свої права. Український народ виступив на захист себе — ми, як його частина, не могли залишитись байдужими, залишитись остронь. Зраз у профкомі робимо фотоальбом Помаранчової революції і про свою участь у ній.

Особистість

МАТЕРІАЛОЗНАВЕЦЬ — ДОКТОР НАУК

Кандидатську захищав у Москві. Докторську захищав теж у столиці, але вже у столиці нашої держави — Києві. В Інституті проблем матеріалознавства Національної Академії наук України. Довелось працювати дуже серйозно і напружену. Адже обрав сучасний перспективний напрямок матеріалознавства — композиційні матеріали. Здається, зварювання — річ поширена, а тому проста і зрозуміла: дві металеві деталі поєднують в одну.

— Насправді процес значно ширший. Це сучасні і дуже складні технології, які включають у себе усі найновіші досягнення науки і техніки. Скажімо, нанесення покріттів. Дешева конструкційна основа — сталь, залізо. А наносять зносостійкий поверхневий шар, який має унікальні властивості — дає змогу працювати і в агресивних середовищах, і в космосі, і у вакуумі... Можна надати звичайним матеріалам унікальних властивостей. Саме у цьому напрямі я робив свою докторську дисертацію. Дуже вдячний Академії наук, що дозволили у них провести багато досліджень, вдячний за надані консультації. Моя дисертація проходила обговорення не лише в Києві, а й в інших містах України.

Усі 33 роки Валерій Іванович працює на факультеті машинобудування (нині Інститут машинобудування і транспорту). Спершу тут не було докторів наук, які могли б стати консультантами і взятися за керівництво докторською. Нинішній завідувач кафедри металорізальніх верстатів та обладнання автоматизованих виробництв Ростислав Іскович-Лотоцький захищати докторську теж їздив аж у Москву. А кандидатські захищалися і досить багато. Ігор Немировський 17-го своїх аспірантів вивів на кандидатів наук, але сам докторської не захистив.

Ситуація пожвавилася, коли на факультеті з'явився Андрій Жуков — доктор технічних наук і доктор хімічних наук. Двічі доктор. Саме він був науковим консультантом Валерія Івановича, саме він дав поштовх його науковим дослідженням у цьому напрямку. До речі, у Савуляка кандидатська по верстатах. У докторській не повинно бути нічого з кандидатської. А у нього і не могло бути, адже це зовсім різні

ІЗ ЗОЛОТОГО НАБОРУ

33 роки у нашему університеті працює Валерій Савуляк. 2004-й був знаменний для Валерія Івановича не лише цією особливовою датою. Кілька місяців тому, а саме у вересні він став доктором технічних наук.

Валерій Іванович Савуляк — декан факультету автомобілів та їх ремонту і відновлення. А ще завідувач кафедри технології підвищення зносостійкості, яка випускає фахівців за спеціальністю «технологія і устаткування відновлення та підвищення зносостійкості машин і конструкцій».

напрямки. Хоча механіка є механіка.

— Я як порівнюю проблеми матеріалознавства років 20 тому і нині, то величезна різниця по насиченості сучасними науковими досягненнями навіть традиційних наук. Матеріалознавці ті ідеї, які вони сприймали насторожено, уже у своїх роботах інтенсивно проробляють. Проблема, якій моя докторська присвячена — це життя, розвиток і деградація композиційних матеріалів. Закони Всесвіту спільні.

Тому правильно, що звання «доктор філософії» на Західі надається «техноляром». Супільство розвивається і гине. Так і матеріал, так і будь яка система — народжується, живе і гине. Що буде з цією системою за тих чи інших умов експлуатації, як вона себе вестиме? Це, власне кажучи, і є проблема науки — спрогнозувати, що нас чекає сьогодні, завтра. Що слід зробити, аби розвиток ішов у бажаному напрямку. Якщо деталь зношується, то що слід застосувати, аби вона зношувалася повільніше. Або хоча б спрогнозувати, стільки вона житиме. Нині немає надійних способів такого прогнозу. Тому ці наукові напрямки дуже перспективні. Багато проблем виникає під час експлуатації різних матеріалів: їх еволюція в часі, їх зміни під впливом потоків енергії та середовища.

«ЗОЛОТИЙ» НАБІР

Валерій Савуляк студентом став у 66-му. Якраз у школі було два випуски — 10-й і 11-й клас. У Вінницькому філіалі Київського політеху відкрили нову спеціальність «технологія машинобудування». І конкурс туди був не менший, ніж зараз на ІНТКІ.

— Батько агітував, аби я поступав у аграрний, бо він у мене агроном. Я усе таки пішов у політех. Конкурс був 5,5 осіб на місце. 125 першокурсників приймали, і медалістів якраз було 125 осіб. Я теж мав «золоту» медаль, тому й поступив. Група у нас була чудова. Директор Інституту МТ нашого університету професор Юрій Буренінков зі мною вчився. Із моєї групи захистили дисертації 8 осіб, зокрема три докторські.

Валерій Іванович студентом брав участь у будівництві того корпусу, де зараз розмістилась кафедра технології підвищення зносостійкості. Очолює її уже майже два роки.

— Перше за що взялися — це облагородили приміщення. Вдячні за підтримку ректору Борису Івановичу Мокіну, про-ректору Василю Івановичу Ковальчуку. Ми реанімували, освоїли, розробили ряд нових технологічних процесів, які

важливі не лише для навчання, а й для народного господарства.

ДЕТАЛІ ДЛЯ ТРОЛЕЙБУСІВ

Зараз для Вінницького трамвайно-тролейбусного управління на кафедрі розроблені технологічні процеси, відновлюють та змінюють деталі для тролейбусів. У цих роботах беруть участь і студенти, і співробітники кафедри. Лабораторні роботи виконуються на реальних технологічних процесах. Нові деталі коштують дорого. Приміром, 600 гривень. А відновлюють стару за 100-150 гривень. І служить вона стільки ж як нова, а часто й довше. Репутацію вихованці кафедри мають непогану. Підтвердження цьому те, що випускників охоче беруть у ТТУ та на інші підприємства.

Кафедра налагодила плідну співпрацю з підприємствами, які випускають агрегати для обробітку землі. Тож, на їх замовлення зробили наплавлення лемешів – тієї частини плуга, яка власне ріже землю. Від того, наскільки він гострий, залежить економія палива. Завдяки наплавленню, яке виконують студенти кафедри ТПЗ, економія на гектарі сягає 6-7 літрів солярки. Нині, коли паливо дорожчає і не збирається зупинятись у ціні, це дуже важливо. До того ж студенти бачать, що їх фах потрібний і актуальній.

ЦЕНТР ЗВАРЮВАННЯ

На кафедрі студенти мають змогу працювати за верстаком для плазмового наплавлювання металів. Стосовно цього напрямку наукових досліджень кафедра співпрацює з Інститутом Патона і з Львівським фізико-механічним інститутом НАНУ.

Завдяки тому, що кафедра отримала окрім приміщення, обладнали сучасний Центр зварювання. Тут кабінки для індивідуальної роботи. У кожній спеціальний стіл. Апарати для зварювання Selma кафедрі допомогла придбати адміністрація нашого ВНЗ. А самі науковці кафедри встановили прямі контакти із заводами, які випускають плазмове обладнання.

– Вони зацікавлені в тому, щоб їх продукцію ми рекламивали, навчаючи нею користуватися майбутніх інженерів, – каже директор Центру зварювання, кандидат технічних наук, доцент Володимир Івацко. – Тож, дають нам найновіше обладнання, а ми вже навчаемо студентів на ньому працювати. Вони також зацікавлені у розробці нових технологій – зварювання, наплавлення.

– Навичок тих, хто до нас прийшов після училища, і тих, хто отримав робітничу професію зварювальника на першому курсі – не порівняти, – підтірмує розмову Валерій Іванович. – Нині ми можемо конкурувати з училищами стосовно підготовки за робітничою професією. Наші хлопці працюють у нашому ж університеті зварювальниками у вільний від заняття час. Коли людина навчилася основ своєї професії, вона дивиться на інженерні проблеми свого фаху реально, враховуючи робітничий досвід.

ВІННИЦЬКА ФІРМА ДЛЯ ЯПОНІЇ

Спеціальність «технологія і устаткування відновлення та підвищення зносостійкості машин і конструкцій» досить трудоємка. Років десять тому навіть були думки її закрити. Нині ж вона знову набуває популярності й актуальності.

Сучасна техніка вимагає впровадження усього передового. Наші автомобілі, скажімо, їздять 200-300 тисяч, а «Мерседес» чи «Вольво» 2 млн. км без ремонту. Чому така різниця? А тому, що там тільки якесь технічна новинка з'явилася, одразу впровадження. Це свідчить про рівень виробництва.

Сучасні технології – це нанотехнології. Враховується ко-

жен атом, його властивості, його вплив на конструкцію. Сучасні матеріали переважають за якістю в десятки разів ті, що були років 10-15 тому. Уся Європа зараз композиційними матеріалами дуже зацікавлена. А всі вони отримуються на споріднених до зварювання технологіях. До речі, це один із наукових напрямів України, в якому нашу державу поважають і з нами рахуються.

У нас у Вінниці є фірма «Геконт», у якої Токійський університет замовив установку для своїх наукових досліджень. Аналогічне обладнання встановлене у Харбінському технічному університеті Китаю. У цій фірмі працюють і випускники нашого університету. Вона робить суперсучасні електротехнічні матеріали – для високопотужних вимикачів. І композиційні матеріали. Сплави на основі міді, які дуже поширені в електротехнічній промисловості, уже не можуть задовільняти ті потреби, що виникають. І ці матеріали і установки у них купує увесь світ – насамперед інтелект має попит, технології. Китай щойно купив технології нанесення функціонального покриття для дзеркал супутникового зв'язку. Отримуються багатошарові покриття з унікальними властивостями, які дозволяють підвищити якість і швидкість передачі інформації.

НАУКОВА ШКОЛА

Доктор технічних наук, професор Валерій Савуляк має три аспіранти. Олег Березюк уже представив дисертацію. Очевидно, захиститься в 2005-му. Торік разом отримали два патенти на винаходи – технічно вдосконалили машину для перевезення сміття. Її випускає єдиний в Україні завод – у нас на Вінниччині: у Тубові. Винахід економить 10% бензину. У масштабах усієї країни – це досить суттєво. І екологія виграс.

Другий аспірант Андрій Губанов займається проблемами алюмінієвих сплавів, що спричиняють справжній бум у Європі. Нині дуже багато чого роблять з цього металу – деталі транспорту та авіації. Утворюють так званий піноалюміній – він легкий, у воді плаває. А високі експлуатаційні властивості за рахунок нанесення композиційних покріттів має не гірші, ніж хороша сталь.

– Маємо договір про співдружність з академічним інститутом, і ми спільно виконуємо цю роботу – покращуємо експлуатаційні характеристики виробів, які випускає наш Вінницький завод тракторних агрегатів. Це гідромотори і насоси. На деталі наноситься покриття, яке підвищує зносостійкість у кілька разів. Окрім кожен матеріал має обмежені властивості, а уже їх сукупність дає якісний стрибок. А варіантів сполучення безліч. Прогнозування як це здійснити – основне завдання тієї наукової роботи, якою займаюсь я і уся кафедра ТПЗ.

Третій мій аспірант Володимир Дяченко працює в Бару в технікумі. Він займається підвищенням експлуатаційних

властивостей машин для будівництва та ремонту доріг.

ГАРНИЙ БАТЬКО, ГАРНИЙ СИН

Про якість людини, кажуть, можна судити насамперед по тому, яких вона виростила дітей.

Син Валерія Івановича Віктор зараз навчається в аспірантурі нашого університету. Його науковий керівник — доктор технічних наук, професор Іван Сівак.

Закінчивши фізмат клас Вінницької школи № 34, Вітя успішно склав іспити до Московського фізико-технологічного інституту — славетного МФТІ. Уже отримав запрошення на навчання в Долгопрудное. Але ним не скористався — залишився у Вінниці, поступивши у ВНТУ на спеціальність «технологія машинобудування», як колись і батько.

— Він обирає сам. Я радий за його вибір. Такий спеціаліст, як засвідчує досвід, може бути трансформований у будь-якого фахівця, тому що має широкий діапазон — тут і механіка, і матеріали, і певною мірою електропривод, і гідропривід, і автомобілі. Я, приміром, після закінчення університету служив у ракетних військах, і почував себе там

комфортно — допомагав заочникам робити проекти ракет без проблем. Перед вступом в аспірантуру Вітя уже мав 13 публікацій. За цей рік отримав три патенти за своєю темою дисертації. Добре, коли є послідовність. Те, що я не пішов у агрономи за батьком, мене дещо загальмувало. Багато тих знань, наробок, які батько набув у своїй спеціальності, мені не знадобилися. Переко-

наний, гарну освіту можна отримати не тільки у столиці. Але обов'язково у ВНЗ, який має традиції, прекрасних педагогів та матеріальну базу. У нашему ВНТУ не менш потужні науковці, ніж у столиці. Маємо відомі у світі наукові школи, які будуть за честь не лише іменитому українському ВНЗ, а навіть університетам з європейським іменем.

Василь Ковалъчук, голова профспілкового комітету викладачів і співробітників ВНТУ:

«Нині наш ВНТУ чи не єдиний ВНЗ, що має помаранчевий колір на своєму прапорі»

жави. Нині наш ВНТУ чи не єдиний ВНЗ, що має помаранчевий колір на своєму прапорі. Так само одностаїно делегати конференції схвалили звернення асоціації голів профкомів ВНЗ Львівщини підтримати акцію непокори, оголошенню коаліцією політичних партій «Сила народу».

За статутом оцінювати роботу профкому слід «задовільно» або «незадовільно». Тож, віддаю собі звіт, що пропозиція оцінити роботу профкому університету не просто «задовільно», а «добре» слугує нам авансом. Були пропозиції оцінити роботу профкому навіть на «одинадцять». Це відображає віру людей у те, що профком здатен підняти роботу на щевищий рівень. Нам було легко звітувати, адже обстановка у колективі нормальна, працюємо в рамках соціального партнерства.

Конференція була етапом у роботі. До її проведення я не готовувався цілеспрямовано, просто працював, вирішував поточні проблеми. Це коли немає роботи, треба роздумувати, що сказати людям. Підготовка звітної доповіді і постанови не вимагала зусиль. Ті матеріали, які готовувались у процесі роботи, послужили висхідним матеріалом.

Конференція показала, що в колективі немає антагонізму як між профспілкою і адміністрацією, так і між окремими групами в колективі.

За звітний період понад 100 працівників отримали житло. Зараз за-

вершується реконструкція студентського гуртожитку №1 — на його перших трьох поверхах буде створено одн-, дво- і трикімнатні секції для сімейних працівників, які забезпечують навчальний процес та життєдіяльність університету. За звітний період понад 1700 осіб отримали путівки на пільгових умовах, оздоровлено понад півтисячі дітлахів. 1267 осіб отримали матеріальну допомогу від профспілки на загальну суму 78137 грн.

У нас працює мережа культурно-побутових та оздоровчих закладів, які утримуються в основному університетом, вона нещодавно поповнилась міні-базою відпочинку та лікування у м. Саки Кримської АР.

Активізувалась культурно-масова та спортивно-оздоровча робота, робота з дітьми за рахунок або при дольовому фінансуванні профкому.

Головним завданням профкому і наділі вважатимемо дієвий захист інтересів членів профспілки та членів їх сімей, збереження і розвиток їх соціальних пільг і гарантій, культурно-побутове обслуговування та правовий захист.

Свою роботу будуватимемо на засадах соціального партнерства профспілки, працівників та адміністрації, братимемо безпосередню участь у забезпечені стабільності і розвитку університету — головної гарантії доброту і соціально-правової захищеності членів профспілки ВНТУ.

Знай наших!**ЗНОВУ ПЕРЕМОГА!**

У Львові відбулася VI Всеукраїнська виставка-конкурс «Комп'ютер і студент-2004». Від Вінницького національного технічного університету на виставку відрядили переможців обласного конкурсу з веб-дизайну: третьокурсника Інституту інформаційних технологій і комп'ютерної інженерії Сергія Романюка та першокурсника Інституту автоматики, електроніки та комп'ютерних систем управління Олексія Москвіна.

Хлопці стали переможцями і загальнодержавного студентського комп'ютерного конкурсу. Сергій у номінації «Краща графічна програма», а Олексій у номінації «Краща програма з автоматизацією управління».

Оргкомітет VI Всеукраїнської виставки-конкурсу «Комп'ютер і студент-2004» нагородив ректора нашого ВНТУ академіка АПНУ Бориса Мокіна пам'ятною медаллю за успіхи студентів університету у цьому престижному конкурсі.

Так тримати!**ВНТУ — НАЙКРАЩИЙ!**

Диплом переможця акції «Народний бренд-2004» в номінації «Кращий навчальний заклад» отримав наш Вінницький національний технічний університет.

Церемонія нагородження відбулася 24 грудня. А результат отриманий як підсумок опитування понад півтори тисячі читачів тижневика «RIA» і також кількості слухачів радіо «Європа FM». Жоден інший заклад освіти Вінниччини не удостоївся перемоги в «Народному бренді-2004».

«Бажаємо й надалі гордо крокувати до вершин перемог і бути завжди кращими» — під цими словами на дипломі поставив свій підпис президент медіа-корпорації «RIA» Олександр Човган. До речі, випускник нашого ВНЗ.

ІнРТЗП вітають його студенти...

...і його директор,
доктор технічних наук, професор
Василь Кичак

ІнРТЗП — 35 років

Інститут радіотехніки, зв'язку та приладобудування почався три з половиною десятки років тому з факультету радіоелектроніки, який 2002-го року було реорганізовано в ІнРТЗП. Урочистості відбулись в актовій залі університету і були присвячені також і Дню працівників радіо, телебачення та зв'язку.

Директор нашого ІнРТЗП, доктор технічних наук, професор Василь Кичак у вітальному слові наголосив, що нині інститут значно зрос як кількісно, так і якісно. На шести кафедрах ІнРТЗП працює 8 професорів і докторів наук та понад 50 доцентів, кандидатів наук. Чотири випускні кафедри готовять фахівців з таких спеціальностей та спеціалізацій: радіотехніка; апаратура радіозв'язку, радіомовлення та телебачення; оргтехніка та зв'язок; технології та засоби телекомунікацій; виробництво електронних засобів; біотехнічні та медичні апарати і системи; телекомунікаційні системи та мережі.

Колектив інституту проводить велику наукову роботу. Тільки за період з 2000 року по нині захищено три докторські та три кандидатські дисертації, опубліковано 5 монографій, 7 навчальних посібників, близько 100 наукових статей, отримано 12 патентів на винаходи, зроблено понад 100 доповідей на всеукраїнських та міжнародних конференціях.

Підготовка спеціалістів на кафедрах інституту здійснюється на високому рівні. Свідченням цього є те, що серед випускників інституту є провідні науковці, громадські діячі, відомі виробничники. Серед них: доктор технічних наук, професор, член-кореспондент НАНУ Валерій Мельник, доктори технічних наук, професори, завіду-

вачі кафедр нашого ВНТУ Володимир Поджаренко, Роман Кветний і Сергій Злєпко, народний депутат України Володимир Скомаровський, голова асоціації комерційних банків України Олександр Сугоняко, директор інституту соціальних відносин Олександр Єрьоменко та багато інших.

В урочистостях взяли участь і виступили гості – випускники ВНТУ: начальник Козятинського центру Вінницької філії ВАТ «Укртелеком» Петро Бохонко, головний інженер центру експлуатації первинної мережі ВАТ «Укртелеком» Леонід Мінов, начальник Мурвано-Куриловецького цеху Вінницької філії ВАТ «Укртелеком» Анатолій Задорожний.

Випускники передали інституту в дарунок обладнання – сучасну автоматичну телефонну станцію, яка використовуватиметься при проведенні лабораторного практикуму.

Викладачі та співробітники інституту, які внесли вагомий вклад у підготовку фахівців, у розвиток матеріальної бази та методичного забезпечення, нагороджені похвальними грамотами інституту. За відмінні успіхи в навчанні та значну громадську роботу похвальними грамотами нагороджені студенти інституту.

Ректорат та профспілковий комітет
Вінницького національного технічного університету,
вшановують

Петренка Миколу Івановича,
доцента, завідувача кафедри фізичного виховання,
за багаторічну сумлінну працю
у колективі університету
та з нагоди **60-річчя!**

Бажаємо Вам,
вельмишановний Миколо Івановичу,
щастя, здоров'я, поваги,
добробуту та благополуччя.
Здійснення всіх планів та надій!

Ректор

Б. І. Мокін

Голова профкому

В. І. Ковальчук

4.01.2005 р.

Зустріч наших сердець

Танець для гарного настрою

Професійний подарунок улюбленному директору
від інститутської команди КВН

ІНБТЕГП – 30 років!

До святкування ювілею в університеті готувались заздегідь. Студенти пропонували свої проекти проведення свята, разом з наставниками писали сценарій.

Адміністрація готувала вітання кращим студентам та співробітникам. А обчислювальний центр — запрошення випускникам. Чепурили інтер'єр корпусу №3, де знаходяться обидва факультети Інституту будівництва, теплоенергетики та газопостачання. Викладачі, випускники та студенти оформлювали стінгазети до Дня Інституту, виставки художнього мистецтва, стенди нових технологій в будівництві.

Урочистості розпочались з вітань перших студентів будівельників нашого ВНЗ — освоювати фах вони почали ще у 1974 році. Перший набір факультету вишикувався на сцені разом зі своїм куратором Володимиром Борисенком.

Хвилиною мовчання згадали співробітників факультету, яких вже немає з нами.

Впродовж трьох годин вирувало свято. **Директор Інституту БТЕГП професор Георгій Ратушняк** розповів історію факультету будівництва та про його нинішні здобутки. Уважно слухали тих, хто започатковував факультет — професора **Михайла Друкованого**, професора **Володимира Свердлова**, доцента **Івана Ваганова**, старшого виклада-

ча кафедри МБА **Володимира Смоляка**. Виступили декан факультету будівництва та будівельного менеджменту доцент **Володимир Очеретний** та декан факультету теплоенергетики та газопостачання професор **Станіслав Ткаченко**.

Вітальне слово змінювалось піснями, танцями, різно-жанровим дійством, мистецьким колоритом прекрасної молоді факультетів. Випускники факультету, які очолюють будівельні організації та проектні майстерні, запрошували студентів на роботу.

Разом з теплими вітаннями Інститут отримав й подарунки від адміністрації **БМУ-3** (Валерій Белень, Олег Грінчук), **БУ-126** (Іван Цмокалюк, Михайло Повх, Володимир Раховський, Руслан Слісаренко).

Свято закінчилося, але його тепло залишиться надовго. Адже зустрічі нинішніх і колишніх студентів факультету (і це свято також) завжди проходять під гаслом «Зустріч наших сердець».

Володимир Риндюк,
заступник декана факультету **ББМ**,
Ольга Смоляк, старший викладач кафедри **МБА**

Батьківське слово

Наша донька — студентка ВНТУ

Діти ростуть, закінчують навчання у школі і підіймаються на вищий щабель свого життя. Наша донька Анна обрала Вінницький національний технічний університет. Навчається професії будівельника — фаху, що для нас є родинним.

Цій професії присвятили життя Анні дідусі. Анні тато — **заслужений будівельник України, Почесний дорожник України Андрій Косич** понад тридцять років зводить мости і шляхопроводи. Дочка теж вирішила продовжити династію будівельників, але займатися розбудовою і дизайном наших міст.

І ось перші батьківські збори в Інституті будівництва, теплоенергетики та газопостачання. У школі зазвичай на такі зібрання ходила мама. На університетських батьківських зборах виявив бажання побувати й тато — і не пожалував. Вони були організовані чудово. Наші враження найкращі і незабутні. Ми, батьки, мали змогу подивитись в яких аудиторіях навчаються наші діти, відчути, яка атмосфера у ВНТУ загалом і в ІнБТЕГП зокрема. Отримували вичерпні відповіді на усі запитання, які нас цікавлять і турбують. **Директор інституту професор Георгій Ратушняк** цікаво і змістово розповів про університет, про високий рівень підготовки спеціалістів, які відповідають усім сучасним вимогам. Представив нам викладацький склад ІнБТЕГП. Потім

батьки разом зі студентами розійшлися по аудиторіях, де продовжили бесіду уже з кураторами груп.

Куратор нашої групи БМ-04 Ольга Смоляк — це на- самперед чудова людина. Вона турбується про своїх вихованців, як про власних дітей, всіляко допомагає їм привычайтися до університетських вимог. Прекрасні враження залишив виступ **завідувача кафедри містобудування та архітектури, доктора технічних наук, професора Ігоря Дудара**. Він високопрофесійний фахівець, хороший педагог і просто дуже присмна у спілкуванні людина.

Ми, батьки студентів-містобудівників, побувавши на цих зборах, ще раз переконалися в правильності вибору наших дітей. Ми щасливі, що вони навчаються у ВНТУ, що їх навчають такі викладачі — справжні професіонали-будівельники, талановиті педагоги і водночас добри, чуйні, чесні і глибоко порядні люди.

Наталя Косич, мама першокурсниці

Першокурсниці Ніна Калюжко, Анна Косич й Ірина Шпак засіклившись експозицією «Дизайн та комп’ютерна графіка». Це виставка робіт студентів другого курсу, яку зорганізував старший викладач кафедри МБА Володимир Смоляк

Головний архітектор Вінниці Сергій Царенко приймає клятву будівельника, яку від імені усіх першокурсників виголошують студенти групи БМ-04 Ірина Павлюк та Володимир Несторов

Фах

Будуватимемо як для себе

Цього навчального року, аби поступити до нашого університету навчатись за спеціальністю «містобудування», абітурієнту слід було набрати 98 балів. Більшим прохідній бал був лише у майбутніх фахівців з програмного забезпечення.

Створювати зручну міську структуру покликані місто-будівники. Основи містобудування — це найважливіший напрямок фахової освіти архітекторів й будівельників. Важливість будівельної справи, перспективи її розвитку, простір для творчості спричинили вибір спеціальності містобудування нами, першокурсниками групи БМ-04. На кафедрі містобудування та архітектури (завідувач — доктор технічних наук, професор Ігор Дудар) відбулось традиційне посвячення в будівельники. Це святкове дійство зорганізувала для нас наша куратор, старший викладач кафедри МБА Ольга Смоляк.

Кожен з нас буде: своє життя, характер, власний

внутрішній світ, життєвий шлях. Обравши цю спеціальність, ми будуватимемо для інших. Це фах, яким не можливо не захоплюватись. Крізь століття дійшли до нас, не втративши величі, піраміди в Гізі, Велика китайська стіна, храми й палаці інків та ацтеків, Колізей, Пантеон, Тадж Махал, собор святого Петра, Нотр-Дам де Парі, Пізанська вежа, Кельнський собор, Версаль, Сіднейська опера... То творіння моїх колег.

Будувати, робити світ на кращим — невже щось може порівнятися з цим?

Ірина Шпак, БМ-04

Пекло в раю

Наш університет долучився до наймасштабнішої в історії людства міжнародної рятувальної операції, яка нині розгортається у Південно-Східній Азії. Відгукнувшись на звернення Товариства Червоного Хреста України, колектив Вінницького національного технічного університету прийняв рішення перерахувати свій одноденний заробіток потерпілим у ПСА.

ВНТУ ДОПОМАГАЄ ПІВДЕННО-СХІДНІЙ АЗІЇ

Нагадаємо, вранці 26 грудня на північний захід від індонезійського острова Суматра стався потужний землетрус силою близько 9 балів за шкалою Ріхтера. Оскільки епіцентр землетрусу знаходився в океані, він викликав цунамі страшної руйнівної сили. Велетенська хвиля шириною приблизно дві тисячі кілометрів та висотою до 30 метрів рухалася з шаленою швидкістю — 800 км/год і обрушилася на узбережжя Азії від Індонезії до Індії. В окремих місцевостях вона накочувалася на сушу до десяти кілометрів вглибину. Ця ж хвиля атакувала Шрі Ланку та східне узбережжя Африки.

Цей землетрус став п'ятим за силою з 1900 року і найпотужнішим впродовж останніх 40 років. Геофізики США стверджують, що землетрус зрушив тектонічні плити під дном Індійського океану на 30 метрів. А також стихія привела до збільшення швидкості обертання Землі, зменшивши тривалість доби на частку секунди.

Цунамі викинуло на сушу рідкісних мешканців океанських глибин. Для відновлення підводного світу знадобиться, можливо, півстоліття.

Від землетрусу і цунамі особливо постраждали Індонезія, Шрі-Ланка, південно-східне узбережжя Індії, південь Таїланду.

Нині загальна кількість загиблих через гіантські хвилі і землетрус сягнула уже 234 тисячі осіб. Майже третину загиблих складають діти. Мільйони людей залишилися без житла.

У країнах, що постраждали, є великий ризик виникнення

епідемій у місцях масової загибелі населення. На думку фахівців Всесвітньої організації охорони здоров'я, вони можуть забрати не менше людських життів, ніж цунамі.

З Південно-Східної Азії продовжують надходити драматичні новини — після щоденного суттєвого зростання кількості жертв цунамі й землетрусу, з понівеченого стихією регіону надійшли перші звітки про початок страшних хвороб, уже з'явилися жертви малярії та жовтої лихоманки. На думку епідеміологів, нині найголовніше налагодити безпекійне постачання питної води у зруйновані райони і встановити очисні та дренажні системи. Якщо цього не зробити є високий ризик розповсюдження холери, тифу, гепатиту і сальмонели в районах, зачеплених цунамі.

Загальний обсяг допомоги світової спільноти населенню держав Південної і Південно-Східної Азії, а також Східної Африки становить понад \$3 мільярди.

Уже 5 січня в Таїланд прибули українські медики і гуманітарна допомога з України. Вантаж включає антибіотики, протиправцеву вакцину, перев'язувальні матеріали, одноразові шприци, системи і розчини для краплинного введення ліків, питну воду, а також одяг.

Червоний Хрест України розпочав збір коштів для надання допомоги потерпілим. У кожній організації Товариства з великою вдячністю приймають пожертви.

Розрахунковий рахунок Вінницького обласного Товариства №26000301423 в УСБ м. Вінниці, МФО 302010, код 02940109, контактні телефони: 32-06-87; 32-35-85.

Конференція

Як зробити цукор дешевшим?

Актуальні технічні розробки та пропозиції щодо впровадження енергозберігаючого обладнання і технологій мають учені Вінницького національного технічного університету. Саме тому науково-практична конференція, яка традиційно проводиться в рамках Національного тижня енергозбереження, щорічно відбувається у нашому університеті.

Нинішня конференція мала назву «Енергозбереження в цукровій та спиртовій галузях області як напрямок зниження собівартості продукції та ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів». Зорганізували її управління промисловості, енергетики, транспорту та зв'язку облдережадміністрації, територіальне управління Державної інспекції з енергозбереження по Вінницькій області і, звісно, наш ВНТУ.

Конференцію відкрив **перший проректор ВНТУ, доктор технічних наук, професор Володимир Грабко**. До участі у її роботі запросили представників енергосервісних фірм та організацій, фахівців 22 цукрових та 14 спиртових і лікеро-горілчаних заводів області, спеціалістів управління сільського господарства та продовольства області. Взяли участь у цьому науковому зібранні вчені і промисловці із Києва.

Необхідність проведення конференції обумовлена тим, що підприємства обробної промисловості, до якої належать цукрові та спиртові заводи, споживають значну частину від загального по області обсягу промислового використання паливно-енергетичних ресурсів. Вони є найбільшими споживачами теплоенергії, використовують понад чверть електроенергії.

Цукрові заводи Вінниччини в силу використання енерго-

затратних технологій споживають в середньому на 12-15 % більше енергії від нормативно визначених значень. Не дивно, що за таких умов підприємства перебувають у скрутному фінансовому стані, а їх продукція не є конкурентоспроможною.

— Для підйому цукрової промисловості потрібні насамперед висококласні спеціалісти. Без них навіть найчасніше обладнання не дасть очікуваного ефекту, — підкреслив у своєму виступі на конференції декан факультету теплоенергетики та газопостачання нашого університету, завідувач кафедри теплоенергетики, доктор технічних наук, професор Станіслав Ткаченко. — Ми готовимо спеціалістів, які відповідають усім сучасним вимогам. Вони мають окрім фундаментальної спеціальної підготовки, ще й комп'ютерну, економічну, юридичну, гуманітарну. Під час робочих триместрів наші студенти активно вникають у проблеми підприємств цукрової галузі. А навчають їх викладачі кафедри теплоенергетики, які активно займаються науковими дослідженнями стосовно сучасних методів енергозбереження. Я переконаний — тільки та людина, яка сама постійно вчиться, вдосконалюється, яка веде актуальні наукові дослідження, може підготувати сучасного спеціаліста.

Нині на деяких підприємствах цукрової та спиртової галузей Вінниччини є приклади впровадження досить ефективних енергоощадливих технологій у виробництві.

І саме розповсюдження набутого передового досвіду для вирівнення існуючої ситуації і була присвячена науково-практична конференція.

З країв далеких повернувшись

Віталій Іщенко, Ядігар Ісмаїлов (Баку),
Євген Гречанюк біля своєї палатки в Екотопії

Амстердам, площа Дам

Півострів Луфестейн

Хоча хлопці стверджують, що природа двох країн мало чим різниється. І дерева ті ж, і навіть бур'яни. Так прискіпливо придивлялись до довкілля не лише тому, що фах спонукає — незабаром отримають диплом зі спеціальності «екологія та охорона навколишнього середовища». Не лише тому, що основною проблемою ХХІ століття буде екологічна. Просто ж мешкали в Екотопії — незалежній демократичній екореспубліці.

— Екотопію — міжнародний екологічний табір — нині було організовано на півострові Луфестейн. Учасниками Екотопії-2004 стали близько 250 молодих людей із 43 країн світу, не тільки європейських, а й Австралії, Нової Зеландії, США, — розповідає Євген. — Це щось більше, ніж звичайний табір або неформальний просвітницький захід. Люди збираються разом, аби на два тижні заглибитися в життя, де основними цінностями є повага до природи й одне до одного. Це модель екологічно ідеального суспільства, де всі живуть за гуманними законами, свідомо харчуються вегетаріанською їжею, для виробництва електрики використовують поновлювані джерела енергії, старанно сортують сміття... Ясна річ, ідеальною таку модель визнає далеко не кожен. Але жителі Екотопії — це ті, хто вибирає саме такий, дружній стосовно довкілля стиль життя.

АВТОСТОП І ЕКОТОПІЯ

Побути громадянами унікальної республіки вже вдруге пощастило п'ятикурсникам нашого університету Євгенію Гречанюку й Віталію Іщенку (гр. АЕ-00). Раніше вона дислокувалась у нас в Україні — в Національному парку Гуцульщини, що в Косівському районі Івано-Франківщини. Нині дещо північніше — в Голландії.

ТАБІРНЕ ЖИТТЯ

Громадянами Екотопії можуть стати не лише фахові екологи. У наметової республіці мешкали й економісти, журналісти, юристи... З України загалом було 9 осіб.

Життя в Екотопії організовано на основі згоди. Щоб її домогтися (а в таборі постійно проживає понад чверть тисяч осіб), проводилася щоденна зустріч — ранкове коло. Тут повідомляють про різні події та заходи — семінари, акції, відпочинок, а також обговорюють питання життєзабезпечення табору. У суперечливих питаннях намагалися досягти консенсусу — це була і своєрідна школа демократії. Усі можуть добровільно пропонувати свою допомогу в різних справах.

ЗА ВБІВСТВО ГУСАКА — 25 РОКІВ

— Можете уявити, щоб у нашій столиці на Хрестатику кролики спокійнісінько гуляли? — Посміхається Женя. — А в Брюсселі на таких пішоходів ніхто навіть уваги не звертає — звично. Люди ставляться до них, як до собі рівних. У тому ж таки Брюсселі за вбивство гусака є цілком реальним отримати 25 років ув'язнення. Звісно, дикого гусака. Ми не повинні давати природі свій захист, а жити як її частина. Не намагатись природі змінювати, бо такі зміни спричиняють глобальну катастрофи.

Ми маємо вірити Жені як фахівцю — усі п'ять університетських років (до речі, як і Віталій Іщенко) навчається на

відмінно. Зараз Женя отримує іменну стипендію Президента України. Віталік таку ж стипендію отримував минулого семестру. Та й гени у Євгена «екологічні» — свого часу його дід працював у екологічній дружині.

АВТОСТОПОМ ПО ЄВРОПІ

Хлопці окрім Екотопії, побували в Польщі, Німеччині, Голландії, Бельгії, Франції. До Паризя не доїхали якісь 100 км. На перешкоді став бар'єр Мовний. Віталік і Женя англійською володіють — іноземну в університеті вчили добре. Тож, проблем зі спілкуванням в Екотопії не було. А от французи до англійської ставляться не надто пристильно. Тож, не розуміли, що їх просять.

— Автостоп (хіч-хайк) у Європі дуже популярний. Люди надзвичайно привітні. Були випадки, коли нам не лише поїсти, а навіть гроші давали. У Брюсселі ми вийшли на швидкісну дорогу, де не можна зупиняті транспорт. Поліціянти дуже приязно з нами поспілкувалися і відвезли у те місце, де можна було «голосувати».

А ще хлопців вразили ціни в Бельгії. Хліб 1,5 євро. Надзвичайно дорогі внутрішні перевезення: за 30 км вінничанам довелось віддати 30 євро. Квартплата в Брюсселі 1000 євро. На юї-енд всі мешканці міста рушають на природу. У кожного є яхта і машина. Зарплатня? 10-20 тисяч євро.

Цього року Екотопія буде чи то в Литві, чи то в Туреччині. Але принаймні Женя навряд чи стане її громадянином. Планує, отримавши диплом, відслужити в українському війську.

«Хай буде так, як написано»

Перше оповідання Олександра Krakovetskyi (4AC-02), можливо, викличе дискусію: чи бували, мовляв, моменти отакого відкритого супротиву українських селян опричникам Голодомору— 33? Сашко відповідає, що твір його писано за спогадами людей старших поколінь, за родинними переданнями. Шо ж, як казав Олександр Довженко з подібного приводу: «Хай буде так, як написано». Принаймні з того, як написано, бачимо характер молодого нашого автора — активного, запального, переконаного у своїй правоті.

Якісь стилістичні фігури в оповіданні ще можна було вдосконалювати. Але... був би ризик «причесати» нашого молодого та раннього оповідача. Невправданий, мабуть, ризик.

НАДІЯ

Вечоріло...

Непомітно на село повзли сутінки. Дрібненький сніжок, покружлявши в повітрі, повільно осідав по землі. Легенький вітерець розпорошував той сніг, створюючи красиву картину.

На вулицях не було ні душі, проте дим з димарів вилітав густою парою.

Надія Скрипник готувала вечерю для сім'ї і зараз думала про чоловіка Степана, що десь затримувався з роботи. На ліжку бавилося двійко малят: менший — Тарасик і старша — Олеся.

Десь вдалині загавкав собака і почулися голоси. Проте Марія не звернула на це уваги: у сіннях заскрипіли двері, і на порозі з'явилася постать.

Марія глянула на гостя — це був її сусід Микола.

— Що сталося? — запитала вона.

— Не знаю. В село наїхали міліціонери і зараз ходять по хатах, щось шукають і допитують. Самі з автоматами, очі злі, аж палають. Ось сусід мій, Василь Антонюк, запротивився обшуку, так вони його рушницею по голові — і в машину.

— Боже ж ти мій! — вигукнула Надія. Що ж це робиться? Не досить було їм тридцять третього, мало людей вони відправили на той світ, душогуби московські! Треба було їм побачити страждання народу, так надивилися, чого їм іще треба? Невже їх совість не мучить за те, що вони сім'ї без годувальників залишають, дітей сиротами роблять? Невже товсті гаманці для них важать більше, ніж слізки і страждання, а дорогі будинки — ніж совість і доброта?

— Так, Надіє, що ж поробиш? Товариш Сталін говорить, що буде краще... можливо, настануть такі часи, коли...

— Не буде такого! І Сталін сам знає про це, а нам задурює голови, обіцяючи золоті гори, а що ми маємо? Бідність, нещастя, злідні, і серед усього цього живуть наші діти, наша єдина втіха на цій грішній землі!

Надія глянула на дітей і прошепотіла: «Ні, не буде...» В цей час до хати зайшов чоловік.

— Добрий вечір! — сказав Микола і вийшов із будинку.

— Степане, — звернулася Надія до чоловіка. — Ти чув, що в селі діється? — у її словах відчувалася нотка печалі.

— Так, і я боюсь, що вони можуть зайти і до нас. Тому нам залишається лише чекати і молитися, щоб лихо обмінуло нас.

— Амінь! — прошепотіла Надія і почала лагодитися біля печі.

На вулиці ще протягом довгого часу було чути гавкіт со-

бак, крики і гуркіт моторів. Потім усе стихло. Ніч пройшла у напруженому чеканні...

* * *

Ж

аступного ранку жителі села збиралися купками на вулицях, на майдані. Всі були вражені вчорашніми діями стражів порядку, проте голосно про це ніхто не говорив. Як виявилось, вони заарештували і забрали з собою Василя, того самого, що противився обшуку. Куди його повезли, ніхто не зінав. І тепер на обличчях селян можна було побачити страх і розпач.

Серед натовпу можна було почути несміливі вигуки:

— Боже, що далі буде?
— Війна почнеться...
— Не приведи Господь...
— З автоматами, злі...
— Сталін...
— Треба щось робити...

Це могло б продовжуватись досить довго, але слово взяв Гулевич Андрій. Він вважався освіченою людиною, так як читав газети і частенько приїжджав до Вінниці на своєрідні мітинги і демонстрації. За це його поважали в селі і тому, коли він підняв руку, шум одразу припинився.

— Браття! — почав він. Вже не перший раз ми стаємо свідками набігів поліції і кожного разу це застосування сили до нас, людей, завдяки яким наші вожді живуть і приумножують свої багатства, а ми мусимо терпіти їхні порядки і закони! Багато чого довелося пережити нам; і війну, де воювали ми і наші брати, і страшні роки колективізації, що зробили нас рабами держави, і голодомор, що чорною хмарою захлинув нашу державу, і несправедливість, що ми мусимо терпіти щодня і повсякчас!

— Вірно!
— Правильно говориш!
— Досить терпіти катів людських!

— Зараз починаються складні часи, — продовжував оратор. — В самій Москві — і то неспокійно. Розказують, що Сталін вирушив з столиці, щоб розслідувати якесь політичне вбивство — чи то Гірова, чи то Кірова.

— А хто він такий? — спітив хтось з натовпу.

— Не знаю, проте за реакцією «верхівки» можна здогадатись, що це важлива людина.

— А я чув, що в партії відбувся розкол, постійно проходять сутички, багатьох людей вже заарештували (Почувся гул незадоволення). А в маленьких містах створюються комітети для боротьби з противниками влади.

— Та невже?

— Саме так, і вчорашній напад на село — цьому підтвердження.

— І тепер ніхто не може відчувати себе в безпеці. Щохвилини на нас можуть напасті енкаведисти і не відомо, чим це закінчиться наступного разу.

— Потрібно готоватися до нападу!

— Як? Якщо нас невеличка жменька, а їх — цілі полчища озірілих прислужників Сталіна!

— Але можна об'єднатися з сусідніми селами — Оришками, чи Верхніми Бродами — і разом дати відсіч.

— Як ви не розумієте? Навіть якщо ми відіб'ємо напад, то вони всеодно повернуться з ротою, армією солдатів і тоді нам дійсно буде кінець!

На майдані установилася тиша.

— Браття! — слово взяв один з присутніх. Ми не можемо через свою теперішню слабкість виступати проти них. Нам потрібно почекати, поки товариш Сталін завітає до України і тоді, дізнявшись, що у нас діється, він, можливо, зарадить нашій біді!

— Не буде цього! Як ви не розумієте, що це все діється з відома Сталіна?

Проте це питання залишилось без відповіді, воно потонуло у вигуках селян: «Вірно! Він нам допоможе! Не можна виступати, бо гірше буде!»

На цьому зібрання скінчилося. Народ потрохи почав розходитися, на майдані залишились лише Андрій і Степан.

— Про що ти думаєш, Степане? — запитав Андрій. Але той опустив очі і пішов геть.

* * *

Вечір не приніс нічого нового. Звідусюд летіли чутки, що в Оришках міліціонери заарештовували людей. Та селяни намагались не вірити чуткам і, закриваючись у хатах, відгороджували себе від навколошнього світу.

Тиждень пройшов без пригод. Селяни потрохи почали думати, що все скінчилось, і тому повернулися до буденних проблем,

Машини в село приїхали вночі. Наче зграя голодних вовків, вони налетіли на село, пожираючи все навколо себе. Повітря наповнилося звуками розбитого посуду. Гавкіт собак було чути за кілометр, а крики й плач лунали з усіх сторін тієї грудневої ночі 1937 року...

Надія саме готувала вечерю, а Степан лагодив зламаний стілець, коли до них зайшло троє енкаведистів. Один залишився стояти біля дверей, інший прикрив собою вікно. Третій, зайшовши до хати, прошипів:

— Хлопи, сидите смирно, а не то... — рукою він показав на постать з рушницею біля дверей.

— Та ми ж... — хотіла сказати Надія, але сильний удар в обличчя змусив її впасти на підлогу. Степан не встиг навіть поворухнутися, як другий удар впав йому на голову.

— Молчать! — голос карateля прозвучав, як металевий скрігіт по склу. За мить в будинку ніби пройшов тайфун — енкаведисти проводили обшук. Не знайшовши нічого підозрілого, міліціонер з кривою усмішкою підійшов до Степана, накинув на руки мотузку і попрямував з ним до дверей. Зрозумівши все, Марія в розpacії кинулася за ними.

— Боже, що ж це діється? Допоможіть, люди добрі... не треба... Степане! Кати людські! Скільки ще страждань ви нам завдастете?

— Отайди! — страж відштовхнув Надію так, що вона відлетіла і вдарилася об двері, а сам продовжував вести Степана до машини.

— О Боже! — ридала, стоячи на колінах, Надія. Енкаведист зло усміхнувся...

Через тиждень прийшла Надії телеграма. Розгорнувши її, вона з жахом прочитала офіційні рядки, що червоним вогнем спалахнули в неї перед очима:

«ВІЙСЬКОВИЙ ТРИБУНАЛ

призначив підсудного СКРИПНИКА винним у злочині, що передбачається ст. 54-64.1 УК УРСР.

ВИРОК:

СКРИПНИКА Степана Івановича покарати виселенням в Сибір терміном на десять років без права на листування. СУДОВИЙ СЕКРЕТАР...»

Далі все попливло перед очима — і Марія впала непримітна...

...1943 рік став успішним для радянських військ: вони здійснили ряд успішних операцій, що дало можливість переломити хід війни на свою користь. Тому німецьке командування сторицю мстило українцям за свої поразки на фронті. Але не забувало показувати, якими поганими були більшовики.

Одного дня в село прийшла звістка про те, що у Вінниці відкрили масові поховання людей. Серце краялося в Надії, чула вона щось недобре, хоч і тішила себе думкою, що Степан в Сибіру і, можливо, колись повернеться назад додому. Та все ж не витримала: зібралася і поїхала у Вінницю.

Місто зустріло Надію привітно: сонце світило, промені переливалися на верхівках церков. Та не задля цього вона приїхала до Вінниці, і страшна думка гнала її вперед — до того місяця, де велісся розкопки.

Дійшовши до парку, вона зупинилася, але, набравшись мужності, зайшла на територію.

Люди стояли над могилами й тихо шепотіли молитви, обтирали сльози, і тільки час від часу з чиогось горла виривався страшний крик відчаю.

Новий рік Надія зустріла у місті. Щодня вона приходила на те страшне місце і щодня поверталася ні з чим. Вона вирішила заставатися у місті доти, поки не дізнається про долю свого чоловіка.

20 березня 1944 року радянська армія знову зайняла місто Вінницю. А вже 23-го було оголошено, що всі мешканці міста мають пройти спеціальну перевірку і мають прибути з документами до міського парку. Зібралися кілька тисяч переляканих людей. Прийшла і Надія, з подивом і страхом поглядаючи на людей у військовій формі. Було чимало заплаканих жінок, що передували нове лихо. Нарешті підійшло авто, і з нього вийшло кілька енкаведистів. Комісар, показуючи на порожні ями, запитав:

— Що тут сталося?

Народ мовчав.

Комісар запитав вдруге:

— Мовчите, зрадники Батьківщини? Розповідайте, прислужники німецької влади, хто з вас шукав тут своїх рідних?

Лиш плач жінок був відповіддю на питання.

Тоді комісар наказав війську оточити натовп, а сам відіїхав до міста.

Цілий день люди провели у молитвах і страшному напруженні, очікуючи біди. Перед вечором комісар повернувся з довгим списком. Він викликав здебільшого жінок. Серед них була і Надія. Ці люди, що вишукували тут в цих ямах своїх рідних, тепер самі стали на краю могил. Комісар подав команду:

— По ворогах революції і зрадниках Батьківщини — вонон!

...Надія почула різкий біль у грудях і каменем полетіла у яму. Вона відчувала, як життя залишає її. І з останніх сил вона відкрила очі і побачила поряд з собою клаптик одежі. Жінка відзвінела його...

За мить очі Надії закрилися навіки...

Палітра

ДИВУЮЧИСЬ САМ, ДИВУЄ СВІТ

У виставковій залі Центру культурології і виховання студентів нашого ВНТУ відкрилася нова уже 117-та мистецька експозиція.

Її автор — самобутній художник, голова осередку народних майстрів, директор Вінницького меморіального музею-садиби Михайла Коцюбинського, заслужений діяч мистецтв України Федір Панчук.

Олен

Коли 14 років тому створювався Центр культурології нашого ВНЗ, Федір був першим, хто запропонував свої картини на виставку для втілення цього незвичайного задуму. Потім була персональна виставка у 1997 році. А рік, котрий щойно минув — ювілейний для митця: 26-річча творчої діяльності та власний полуторій вік.

Високий майстер образотворчого мистецтва і водночас невтомний пропагандист аматорської творчості. Федір Панчук — художник, талант якого вкорінений у природу творчості народу. Він прийшов у мистецтво власним шляхом — не з мистецького за кладу, а приглядаючись до навколишнього світу і слухаючи свою душу та серце.

Художник має власну концепцію, філософію художнього світобачення. Йому властивий поетичний символізм, постійний пошук нових форм, образів,

засобів для самовираження. Його декоративний стиль оснований на особливій, власній «панчуковській» техніці патичкового малюнку.

На виставці є роботи, які повертають нас до давніх цивілізацій — шумерські та трипільські знаки — символи, які гармонійно вписуються в живописний просторий світ Панчука.

Ознакою його техніки є широка колірна палітра, контрастні поєднання відкритих яскравих тонів, які вилюмнюють позитивну життєву енергію, малюють картину свята.

Кредо художника: дивуючись сам, дивую світ.

Людмила Мишанська,
методист ЦКВС ВНТУ

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

відповідно до Закону України «Про вищу освіту»
оголошує конкурс на заміщення вакантних посад

Кафедра моніторингу та моделювання складних систем:

— завідувач кафедри

Кафедра радіотехніки:

— завідувач кафедри

Кафедра автомобілів та транспортного менеджменту:

— завідувач кафедри

Кафедра електротехнічних систем електроспоживання та енергозбереження:

— доцент — 1 посада

Кафедра хімії та екологічної безпеки:

— старший викладач — 1 посада

Термін подання документів — 15 днів від дня опублікування оголошення.

Перелік документів, які подаються на ім'я ректора університету:

- заява про участь у конкурсі;
- особовий листок з обліку кадрів;
- автобіографія;
- засвідчені в установленому порядку копії документів про вищу освіту, наукові ступені і вчені звання;
- список опублікованих наукових праць і винаходів;
- копія трудової книжки;
- характеристика з останнього місяця роботи.

Викладачі університету для участі в конкурсі подають заяву на ім'я ректора, оновлений список наукових праць, звіт за попередній термін роботи та виписку із протоколу засідання кафедри про рекомендацію до обрання.

У конкурсі мають право брати участь громадяни України не старші 60 років, які мають відповідну освіту, високі моральні якості, глибокі професійні знання, практичну підготовку, наукові досягнення та вільно володіють українською мовою.

Документи подавати ученому секретарю університету за адресою:

Вінницький національний технічний університет, кімната 2204, навчальний корпус №2,
Хмельницьке шосе, 95, м. Вінниця, 21021 Телефони для довідок: 46-57-72, 44-04-19, 44-02-55

Час для подорожей

«ОДІССЕЯ» МАНЯТЬ МАНДРИ

Новий рік – 2003. Гора Смотрич

Новий рік – 2002. Під Драгобратом

«... Але є таке там –
І цим шлях гарний, –
Чого в інших місцях
Не купиш, не знайдеш.
Зранку підйом,
З ранку і до вершини бій.
Відшукавши ти в горах
Перемогу над собою...»

Туристи в душі - філософи і мрійники. Напевно, тому і тягне їх у дорогу, напевно, тому і не сидиться їм довго в чотирьох стінах власної домівки. Тяга до мандрівок найдавніша риса людини. Саме вона допомогла людству освоїти всю поверхню планети, вона ж вабила знаменитих мандрівників в еру Великих географічних відкриттів.

Наш університет теж може пишатися своїми першопрохідниками. Адже саме наші випускники М. Степаненко, В. Рачек, В. Дьяконов у ті далекі 80-ті були першопрохідниками по тундрі, пройшли перший похід 3-ї категорії складності Приполярним Уралом, здійснили переходи Камчаткою, Чукоткою.

А початок туризму й альпінізму заклали в 1967 році у Вінницькому політехнічному інституті викладачі А. Новиков, Ю. Дівеєв, В. Сиркін. Вони об'єнували людей, яким подобалося «щемящеє чувство дороги», підкорювали гірські вершини і ріки.

Із метою масового розвитку туризму й альпінізму серед студентів, викладачів, співробітників інституту в 1968 році був створений клуб «Одіссея». Ініціатором створення клубу, а потім і першим його головою був студент Н. Толстиков. Величезний вклад у розвиток клубу вніс науковий співробітник Є. Мельник, котрий став його куратором у 1977 році.

Становлення клубу відбувалось у 80-ті роки. З 1984 – 1986 команда «Одіссея» займала перші місця на обласних змаганнях. Понад 200 осіб у рік наш турклуб виводив у категорійні походи, на сплави гірськими ріками, у походи вихідного дня, у печери.

Жодна секція міста в той час та й зараз не забезпечувала такої масовості і популяризації здорового способу життя. У 1985 році наша команда стала призером на Всесоюзному Зльті туристів. З 1986 року хлопці займали призові місця і домагалися успіхів не тільки в пішохідному туризмі, але також у лижному, водному, гірському, і велотуризмі. Вони брали участь у зльтах «Сніговик-86, 87», «Золотий лист». В орієнтуванні теж не пасли задніх. Будучи студентами, досягли рівня КМС, а після і майстрів спорту. Молодь намагається не відставати від своїх попередників. Продовжуємо традиції щороку навесні брати участь в обласних змаганнях і займати призові місця. Так на обласному чемпіонаті торік у квітні наша команда на дистанції «Крос-похід» 2-го класу зайніяла третє місце.

Не забувають свій клуб і випускники-туристи, що допомагають в організації походів, змагань, діляться своїм досвідом. Фінансування здійснююмо шляхом збору внесків, що є навіть для студентів невеликими. Завдяки цим внескам клуб може купувати необхідне спорядження, потрібне на змагання, у походи. Але спорядження дороге, і внесків часто не вистачає. Студенти, що мають бажання займатися туризмом, не можуть одразу придбати необхідне спорядження. Тож, доречно організувати його прокат.

Перед тим як рушати в похід, треба дізнатися, як до нього готуватися, що і кого із собою брати, що в поході їсти і де спати, як надати першу допомогу і як одягтися... Цьому ми в нашому клубі навчаемо. А отриманий досвід перевіриться в поході і прислужиться в житті.

**Вікторія Войтович,
гр. 2ЕСтп-98, голова клубу «Одіссея»**

**Усіх бажаючих взяти участь у житті клубу
чекаємо щовівторка о 16.00 на кафедрі фізичного
виховання, аудиторія 207.**

СПОРТ

Гандбол
Відбулися змагання з гандболу (чоловіки) за програмою VII Універсіади області, присвяченої 60-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні.

Збірна нашого університету неодноразово вигравала ці prestижні змагання. Гравці команди ВНТУ входили в десятку кращих студентських команд України на всеукраїнській універсіаді.

На цих змаганнях гандболісти ВНТУ були представлени оновленою командою — головним чином студентами першого і другого курсів, оскільки маститі гравці уже закінчили навчання. Наші студенти за коловою системою виграли 4 зустрічі зі студентами ВНЗ Вінниччини, програли лише дві — гандболістам інституту фізичного виховання ВДПУ і міжфакультетській команді цього ж ВНЗ. Підсумок — III місце в універсіаді області.

У лютому і квітні чергові тури чемпіонату області. Маємо підстави сподіватися, що під керівництвом свого тренера Володимира Тихонова наші гандболісти додадуть в майстерності і підвищать результат.

Олена Сатайкіна, викладач кафедри фізичного виховання, майстер спорту

без слів**Баскетбол**

До Нового року підготували собі і своєму університету чудовий подарунок наші баскетболістки. Дівчата вибороли друге місце на змаганнях VII Універсіади Вінницької області. Поступились лише «профі» — студенткам факультету фізичного виховання Вінницького педуніверситету. Третє місце дісталось спортсменам Вінницького мед університету.

А в змаганнях брали участь усі провідні ВНЗ нашої подільської столиці.

Слід відзначити, що у фінальній грі за I-II місця прекрасно зіграла п'ятикурсниця ІнБТЕГП Катерина Шутова (група 1Б-00), яка принесла команді 15 очок. Маємо бути вдячні і першокурсниці ІнМ Інні Червінській (група 2М3В-04) — завдяки їй команда отримала 20 очок.

Настольний теніс

На відкритому чемпіонаті Вінниці з настільного тенісу виборола друге місце Ірина Сірик — студентка групи 23I-04 Інституту інформаційних технологій і комп’ютерної інженерії.

Іра є випускницею Ладижинської ДЮСШ і нині лідером студентської команди тенісистів ВНТУ. Приємно зауважити, що дві інші наші студентки: Людмила Ганська (2ТМ-01, Інститут МТ) й Ірина Мрищук (2Т-01, теж Інститут МТ) увійшли у десятку найсильніших тенісисток Вінниці.

У цьому чемпіонаті в змаганнях серед чоловіків взяли участь восьмеро гравців Клубу настільного тенісу ВНТУ. У десятку кращих тенісистів Вінниці увійшли четверо з них: студенти Віталій Хупченко (1Б-03, ІнБТЕГП) і Олександр Морозенко (2Т-00, ІнМТ), викладачі Павло Кулаков і Володимир Тихонов.

У лютому на наших студентів-тенісистів чекає універсіада ВНЗ Вінницької області. А викладачів — першість нашого університету.

Ігор Шемчак,
старший викладач кафедри фізичного виховання

Редакція:

Т. Б. Буяльська
(головний редактор)

I. П. Зянько
(редактор)

П. Г. Гордійчук
(відпов. секретар)

Г. М. Багдасар'ян
(техн. редактор)

Б. І. Мокін

С. В. Юхимчук,

М. П. Свірідов,

Л. І. Волхонська,

Г. П. Котлярова,

Т. С. Криклива,

М. П. Стрельбицький.

Адреса редакції:

Кімн. 2218, корп. «2»,
Хмельницьке шосе, 95,
м. Вінниця, 21021,

Телефони:

внутрішній — 22-68
з міста — 44-02-68

«Імпульс» — щомісячник Вінницького національного технічного університету.

Свідоцтво про державну реєстрацію ВЦ № 424 від 29.12.2000 р.

Зверстано у видавництві ВНТУ
«УНІВЕРСУМ-Вінниця»

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 93,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 44-05-32

Комп’ютерна верстка — Т. С. Криклива
О. О. Кушнір

Підписано до друку 13.01.2005. Формат 29,7 42 1/2

Наклад 625 прим. Зам. № 2005-007.

Віддруковано у комп’ютерному інформаційно-видавничому центрі ВНТУ

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 93,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 44-01-59